

1.5.3 32b (חסידים הראשונים) → 33b (ותתן לנו)

1. אֲשֶׁר יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִהְיוּ עֹלָה: תהלים פד, ה
2. אֶךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנִיךָ: תהלים קמ, יד
3. וְכִּי תִּשְׁמַע מִלְּפִיךָ מִדְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר יִרְאוּ וְיִגְדְּלוּ וְיִפְּחוּ וְיִסְרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ וְהוֹדִיעְתָּם לְבָנֶיךָ וְלִבְנֵי בְנֵיךָ: דברים ד, ט
4. וְנִשְׁמַרְתָּם מֵאֵד לְנַפְשֵׁיכֶם כִּי לֹא רְאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה בַּיּוֹם דִּבַּר ה' אֵלֵיכֶם בְּחָרֵב מִתּוֹךְ הָאֵשׁ: דברים ד, טו
5. אֵל תִּרְבּוּ תִדְבְּרוּ גְבוּהָ גְבוּהָ יֵצֵא עֵתֶק מִפִּיכֶם כִּי אֵל דְּעוֹת ה' וְלוֹ נִתְּקֶנּוּ עֲלֵלוֹת: שמ"א א, ג
6. בִּיבֹשׁ קִצְיָרָה תִּשְׁבְּרֶנָּה נְשִׁים בְּאוֹת מְאִירוֹת אוֹתָהּ כִּי לֹא עִם בִּינּוֹת הוּא עַל כֵּן לֹא יִרְחֲמֶנּוּ עֲשֵׂהוּ וְיִצְרוּ לֹא יִחַנְּנוּ: ישעיהו כז, יא
7. תִּבְאָמוּ וְתִטְעֶמוּ בְּהֵרַג נַחֲלֶתְךָ מִכּוֹן לְשִׁבְתְּךָ פְּעֻלַּת ה' מְקֹדֵשׁ אֲדָנִי כּוֹנֵן וְיָדִיךָ: שמות טו, יז
8. אֵל נְקָמוֹת ה' אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: תהלים צד, א
9. וַיֹּאמֶר ה' מִסִּינַי בָּא וְזָרַח מִשְׁעִיר לְמוֹ הוֹפִיעַ מֵהָר פֶּאֶרֶן וְאֶתָּה מְרַבֶּבֶת קֹדֶשׁ מִיִּמֵינוּ אֵשׁ דָּת לְמוֹ: דברים לג, ב
10. לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא כִּי לֹא יִנְקָה ה' אֶת אֲשֶׁר יִשָּׂא אֶת שֵׁמוֹ לְשׁוֹא: שמות כ, ו

דף ש מסכת ברכות פרק ה סימן יד

בעא מיניה רב חסדא מרב ששת טעה בזו ובזו מהו כגון שאכל קודם שהבדיל אע"ג דאמר ר' בפסחים (דף קה) טעם מבדיל מ"מ באיסור אכל. אל חזור לראש והלכתא כ"ק דאמר הבדלה בחונן הדעת ובי"ט שחל באחד בשבת ק"ל כרב ושמואל דתקיני לן מרוגתא בבבל ותודיענו:

I Analysis of א' משנה א'

- a Practice of חסידים ראשונים (sv. 1-2): תפילה they would wait 1 hour before and after
 - i Note: תורה was protected and their work blessed due to their חסידות, in spite of spending little time
- b InterruptionA: Rule of not stopping even for a king
 - i Caveat: only applies to Jewish king (who won't harm him); else, must stop
 - 1 Story: of חסיד who didn't stop in spite of vv. 3-4 and successfully defended his behavior
- c InterruptionB: Rule of not stopping even if snake is coiled around his leg:
 - i Caveat: only snake, not scorpion (must stop)
 - 1 Challenge: rule that if man seen falling into lion's pit – might live; if into snake pit – certainly dead
 - (a) Answer: when you fall in, the shock causes them to bite; not if they coil around your leg
 - 2 Addendum: if he sees oxen, he should stop (dangerous)
 - (a) As per: ruling that we move 50 אמות away from tame ox; as far as the eye can see from המועד שור
 - (b) Story: of dangerous rodent that "encountered" דוסא בן חנינא (didn't fare well)

II משנה ב' additions to תפילה

- a תחיית המתים ("משיב הרוח") גבורות גשמים
 - i Reason (ר' יוסף): it's compared to resurrection
- b ברכת השנים (טל ומטר): Request for rain
 - i Reason (ר' יוסף): it's sustenance, placed in ברכה for sustenance
- c הובלה: added into דעת
 - i Reason (ר' יוסף): it takes wisdom to discern חול (tangential אנדות on wisdom and vengeance [vv. 5-9])
 - ii since it's the first חול blessing דבנן
- d say as 4th ברכה by itself ד"ע
- e include in הודאה ד"א

III History of תקנת הבדלה (of אנשי כנה"ג)

- a First: in תפילה
- b Then: they got richer – on a cup of wine
- c Then: got poor again – returned to תפילה, but required כוס as well
 - i Challenge (רבא): must repeat תפילה if forgot משיב הרוח or ומטר, טל, but not הבדלה as he may say on כוס
 - 1 Answer: should read "he will (perforce) say it on a כוס"
- d Question: if he said הכוס על הבדלה before תפילה, should he say הבדלה in ערבית?
 - i Answer: certainly – that was the original תקנה
 - ii תנא: better to say in תפילה, but if he says both – excellent
 - 1 Challenge: if he is יוצא with one, isn't the other a violation of v. 10 (ברכה שאינה צריכה)?
 - 2 Answer: indeed – if he only says one, this is excellent
 - (a) Note: if he errs in both (? – see רא"ש above), must go back to beginning
- e Final ruling (רבא): just as קידוש; tho said in תפילה, must be said on כוס

IV Revisiting ר"א's opinion (above)

- a Suggestion (to זירא (ר' יוחנן): ר"א ruled on י"ט after שבת, we follow ר"א (הבדלה) is in הודאה – there is no הדעת (ברכת הדעת)
 - i Response: that implies dissent (besides ר"ע, who we disregard in any case due to # of ברכות established)
 - ii Retort: not necessarily "הלכה" (implying dispute), may be "מטיין" or "נראין"
- b Final ruling (ר' יוסף): familiar with "jewel" penned by רב ושמואל (in קדושת היום) ותודיענו -